

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea alin. (5) al art. 34 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Analizând propunerea legislativă pentru completarea alin.(5) al art. 34 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (b51 din 23.02.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/1007/1.03.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D123/2.03.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere are ca obiect completarea alin.(5) al art.34 din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, în sensul includerii în categoria de solicitanți care beneficiază de prioritate la soluționarea dosarelor, a persoanelor cu handicap grav, respectiv a celor care beneficiază de pensie de invaliditate de gradul I.

Prin conținutul său normativ, introducând o măsură de protecție a drepturilor persoanelor cu handicap, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Semnalăm că Secretarul General al Senatului a transmis spre avizare Consiliului Legislativ, cu adresa nr.XXXV/2945/21.07.2020, propunerea legislativă b420 din 20.07.2020, care conține intervenții asupra aceluiași act normativ de bază, pentru care a fost emis avizul favorabil cu observații și propuneri nr.817 din 14.08.2020 și care, în prezent, se află, în dezbateri, la Camera Deputaților.

Prin urmare, pentru sistematizarea legislației, sugerăm dezbateri concomitente a celor două propuneri legislative, în vederea adoptării unui singur act normativ.

4. Menționăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

5. La **titlu**, pentru respectarea uzanțelor normative, sintagma „alin.(5) al art. 34” se va redacta sub forma „**art.34 alin.(5)**”.

6. La actualul **articol unic**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, precum și în considerarea observației de mai sus, propunem ca **partea dispozitivă** să debuteze astfel:

„**Articol unic.** – La articolul 34 alineatul (5) din Legea nr.165/2013 ...”.

Referitor la textul propus pentru **lit.e)** a **alin.(5)** al **art.34**, semnalăm că acesta nu respectă, cu privire la persoana îndreptățită, terminologia consacrată prin Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare și prin Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Astfel, pentru unitate terminologică cu cele două acte normative indicate anterior, precum și pentru evitarea dubiilor în interpretare, în considerarea definiției prevăzute la art.3 pct.2 din Legea nr.165/2013, propunem următoarea redactare:

„e) dosarele constituite în baza cererilor formulate de persoane care se consideră îndreptățite și care dețin certificate de încadrare în grad de handicap grav sau care au calitatea de pensionari de invaliditate încadrați în gradul I de invaliditate”.

8. Având în vedere numeroasele intervenții legislative aduse actului normativ de bază, după intrarea acestuia în vigoare, în conformitate cu prevederile art.70 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *„actul normativ modificat sau completat în mod substanțial se republică având la bază dispoziția cuprinsă în actul de modificare, respectiv de completare”*, propunem inserarea în finalul proiectului a unui articol marcat ca **art.II**, care să prevadă republicarea Legii nr.165/2013, cu următoarea formulare:

„Art.II.- Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu completarea adusă prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.”

Drept urmare, **articolul unic** va fi marcat ca **„Art. I”**.

PRESEDINTE,
[REDACTED]
Florin IORDACHE
[REDACTED]

București
Nr. 166/30.03.2021

Lege privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

- 1 promulgată prin D. nr. 479/2013 M. Of. nr. 278/17 mai 2013
 Decret pentru promulgarea Legii privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
- 2 modificări prin L. nr. 368/2013 M. Of. nr. 819/21 dec. 2013
 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
modifică art. 1 alin. (2), art. 5 alin. (2), art. 12 alin. (1) și (2), art. 17 alin. (4) și (5), art. 19 lit. a), art. 32 alin. (1); introduce pct. 8 la art. 3, alin. (6_1) la art. 21
- 3 modificări prin O.U.G. nr. 115/2013 M. Of. nr. 835/24 dec. 2013
 Ordonanță de urgență pentru instituirea unui nou termen în care să se finalizeze situația prevăzută la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și pentru prorogarea unor termene și pentru modificarea și completarea art. 45 din aceeași lege
prorogă termenul prevăzut la art. 10 alin. (1) până la 1 septembrie 2014; termenul prevăzut la art. 20 alin. (4) se prorogă până la data de 1 ianuarie 2015
- aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 65/2015 M. Of. nr. 226/2 apr. 2015
- 4 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 88/2014 M. Of. nr. 281/16 apr. 2014
 Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
dispozițiile art. 4 teza a doua sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.
- 5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 210/2014 M. Of. nr. 418/5 iun. 2014
 Decizia nr. 210 din 8 aprilie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013
dispozițiile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 sunt neconstituționale.
- 6 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 269/2014 M. Of. nr. 513/9 iul. 2014
 Decizia nr. 269 din 7 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la art. 7 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (2), art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (6) și (8), art. 31 alin. (5), art. 34 alin. (1), art. 35 alin. (2) și art. 50 lit. b) teza întâi din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
prevederile art. 4 teza a doua sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 34 alin. (1) din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii

- 7 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 686/2014 M. Of. nr. 68/27 ian. 2015
 Decizia nr. 686 din 26 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (8) și (9), precum și a celor ale art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 22, art. 23, art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
constată că dispozițiile art. 17 alin. (1) lit. a) și art. 21 alin. (5) și (8) sunt constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate.
- 8 modificări prin L. nr. 65/2015 M. Of. nr. 226/2 apr. 2015
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2013 pentru instituirea unui nou termen în care să se finalizeze situația prevăzută la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și pentru prorogarea unor termene
*modifică art. 45 alin. (4) și (6);
 introduce alin. (6_1)-(6_4) la art. 45;
 abrogă art. 45 alin. (5);
 prorogă termenul de la art. 20 alin. (4) până la 1 mai 2015*
- 9 completat prin O.U.G. nr. 21/2015 M. Of. nr. 468/29 iun. 2015
 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, a art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, precum și alte măsuri în domeniul restituirii proprietăților
 aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 103/2016 M. Of. nr. 394/24 mai 2016
introduce art. 15_1, alin. (6_2) la art. 21
- 10 completat prin L. nr. 168/2015 M. Of. nr. 473/30 iun. 2015
 Lege pentru completarea art. 6 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
introduce alin. (6) la art. 6
- 11 modificări prin O.U.G. nr. 66/2015 M. Of. nr. 986/31 dec. 2015
 Ordonanță de urgență privind prorogarea termenelor prevăzute la art. 11 alin. (1), art. 20 alin. (5) și art. 27 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
 respinsă prin L. nr. 149/2017 M. Of. nr. 500/30 iun. 2017
Termenele prevăzute la art. 11 alin. (1), art. 20 alin. (5) și art. 27 alin. (1) se prorogă până la data de 1 ianuarie 2017
- 12 modificări prin L. nr. 103/2016 M. Of. nr. 394/24 mai 2016
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și a art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România
*modifică art. 31 alin. (2) și art. 33 alin. (4);
 introduce alin. (5_1) și (5_2) la art. 6, art. 15_1, alin. (6_2) la art. 21, alin. (10) la art. 21, alin. (2_1) la art. 31, alin. (4) și (5) la art. 34, lit. i) la art. 36*

- 13 modificări prin O.U.G. nr. 98/2016 M. Of. nr. 1030/21 dec. 2016
 Ordonanță de urgență pentru prorogarea unor termene, instituirea unor noi termene, privind unele măsuri pentru finalizarea activităților cuprinse în contractele încheiate în cadrul Acordului de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea Proiectului privind reforma sistemului judiciar, semnat la București la 27 ianuarie 2006, ratificat prin Legea nr. 205/2006, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- aprobată cu modificări și L. nr. 111/2017 M. Of. nr. 399/26 mai 2017
 completări prin
- 14 modificări prin L. nr. 251/2016 M. Of. nr. 1055/28 dec. 2016
 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
- 15 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 44/2017 M. Of. nr. 211/28 mar. 2017
 Decizia nr. 44 din 31 ianuarie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) și ale art. 11 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
- 16 modificări prin D.C.C. nr. 44/2017 M. Of. nr. 211/28 mar. 2017
 Decizia nr. 44 din 31 ianuarie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) și ale art. 11 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
- 17 modificări prin L. nr. 111/2017 M. Of. nr. 399/26 mai 2017
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 98/2016 pentru prorogarea unor termene, instituirea unor noi termene, privind unele măsuri pentru finalizarea activităților cuprinse în contractele încheiate în cadrul Acordului de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea Proiectului privind reforma sistemului judiciar, semnat la București la 27 ianuarie 2006, ratificat prin Legea nr. 205/2006, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- 18 modificări prin L. nr. 149/2017 M. Of. nr. 500/30 iun. 2017
 Lege pentru respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2015 privind prorogarea termenelor prevăzute la art. 11 alin. (1), art. 20 alin. (5) și art. 27 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România
- modifică art. 6 alin. (5) și (5_1), art. 10 alin. (1) și art. 34 alin. (5) lit. b);*
- introduce alin. (5_3) la art. 6;*
- prorogă termenele prev. la art. 11 alin. (1) și art. 20 alin. (5) până la data de 1 ian. 2018*
- modifică art. 31 alin. (2_1); introduce alin. (2_1) la art. 41; abrogă art. 41 alin. (2) la data de 1 ianuarie 2017*
- art. 7 alin. (1) și art. 11 alin. (1)*
- suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 7 alin. (1) și art. 11 alin. (1) (termenul se împlinește la 12 mai 2017) după care operează prevederile art. 147 din Constituție*
- modifică art. 6 alin. (5_3), art. 10 alin. (1), art. 21 alin. (6) și art. 31; introduce alin. (3_1) și (3_2) la art. 32 și lit. d) la art. 34 alin. (5); abrogă art. 7, art. 11, art. 17 alin. (1) lit. c), art. 20 și art. 27-30*
- respinge O.U.G. nr. 66/2015*

19	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 395/2017	M. Of. nr. 574/18 iul. 2017	Decizia nr. 395 din 13 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	<i>constată că prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului se realizează numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii.</i>
20	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 671/2017	M. Of. nr. 1015/21 dec. 2017	Decizia nr. 671 din 24 octombrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (4) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	<i>sintagma „numai după epuizarea suprafețelor de teren agricol afectate restituirii în natură identificate la nivel local” din cuprinsul art. 21 alin. (4)</i>
21	completat prin	L. nr. 212/2018	M. Of. nr. 658/30 iul. 2018	Lege pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și a altor acte normative	<i>introduce alin. (1_1) la art. 35</i>
22	modificări prin	L. nr. 111/2019	M. Of. nr. 418/28 mai 2019	Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	<i>modifică art. 35 alin. (1)</i>
23	modificări prin	L. nr. 22/2020	M. Of. nr. 221/18 mar. 2020	Lege pentru modificarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și pentru completarea articolului 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România	<i>modifică art. 3 pct. 7 și art. 21 alin. (6)</i>
24	modificări prin	O.U.G. nr. 72/2020	M. Of. nr. 412/19 mai 2020	Ordonanță de urgență pentru suspendarea aplicării prevederilor art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și instituirea unor măsuri tranzitorii	<i>suspendă aplicarea prevederilor art. 21 alin. (6) până la data de 1 martie 2021</i>
25	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 602/2020	M. Of. nr. 923/9 oct. 2020	Decizia nr. 602 din 16 iulie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în interpretarea dată prin Decizia nr. 40 din 14 noiembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept	<i>art. 41 alin. (1), în interpretarea dată prin Decizia nr. 40 din 14 noiembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept</i>

26 modificări prin L. nr. 219/2020 M. Of. nr. 1011/30 oct. 2020 modifică art. 21 alin. (6), art. 33 alin. (4);
introduce alin. (3_1) la art. 31

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013
privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în
natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv
în perioada regimului comunist în România